

OBSAH

PŘEDMLUVA	1
1. FYZIOLOGIE ZRAKOVÉHO SYSTÉMU A PROCES VIDĚNÍ	4
1.1 Anatomická struktura zrakového systému	4
1.2 Vjemové pole	7
1.3 Akomodace oka	8
1.4 Vady optického vybavení oka	9
1.5 Adaptační mechanismy	10
1.6 Zorné pole	12
1.7 Rozlišovací schopnost	13
1.8 Spektrální citlivost zraku	17
1.9 Oslnění	18
1.10 Zraková pohoda	24
2. ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ	25
2.1 Viditelné záření a světlo	27
2.2 Ultrafialové záření	27
2.3 Infračervené záření	28
3. FOTOMETRICKÉ VELIČINY	29
3.1 Světelný tok	29
3.2 Prostorový úhel	30
3.3 Svítivost	35
3.4 Osvětlenost	39
3.5 Jas svazku světelných paprsků	40
3.6 Světlení	42
3.7 Ekvivalentní prostorový úhel	43
3.8 Veličiny charakterizující světelně technické vlastnosti hmot	44
4. CHARAKTERISTIKY PROSTOROVÝCH VLASTNOSTÍ OSVĚTLENÍ	49
4.1 Světelné pole	49
4.2 Světelný vektor	49
4.3 Obecná skalární integrální charakteristika světelného pole	51
4.4 Střední kulová osvětlenost	52
4.5 Střední válcová osvětlenost	53
4.6 Osvětlenost rovinné plochy	54
4.7 Střední polokulová osvětlenost	55
4.8 Střední poloválcová osvětlenost	56
4.9 Vzájemné souvislosti skalárních integrálních charakteristik	57
5. ZÁKLADY NAUKY O BARVĚ	59
5.1 Vjem barvy	59
5.2 Barevný podnět	61
5.3 Trichromatické soustavy	62
5.4 Normalizované druhy světel	71
5.5 Teplota chromatičnosti	71
5.6 Podání barev	72
5.7 Způsoby měření barev	74
6. ZÁKLADY FOTOMETRIE	75
6.1 Vizualní fotometrie	76

6.2	Fyzikální fotometrie	79
6.3	Měření svítivosti	84
6.4	Měření čar svítivosti	86
6.5	Měření světelného toku	87
6.6	Měření osvětlenosti	92
6.7	Měření jasu	97
6.8	Měření integrálních charakteristik světelného pole	102
7.	SVĚTELNÉ ZDROJE	104
7.1	Druhy elektrických zdrojů světla	104
7.2	Ukazatele kvality zdrojů světla	105
7.3	Stabilizace výboje výbojových zdrojů	108
7.4	Luminofory	110
7.5	Doba života zdroje	111
7.6	Žárovky	112
7.7	Halogenové žárovky	115
7.8	Zářivky	117
7.9	Rtuťové vysokotlaké výbojky	124
7.10	Vysokotlaké halogenidové výbojky	127
7.11	Nízkotlaké sodíkové výbojky	130
7.12	Vysokotlaké sodíkové výbojky	131
7.13	Svítilicí trubice	134
7.14	Doutnavky	134
7.15	Xenonové výbojky	135
7.16	Elektroluminiscenční zdroje	135
7.17	Radioluminiscenční zdroje	135
7.18	Kvantové generátory světla	136
8.	SVÍTIDLA	137
8.1	Světelně činné a konstrukční části svítidel	137
8.2	Třídění svítidel	139
8.3	Světelná účinnost svítidel	142
8.4	Výpočet světelného toku svítidla nebo zdroje	146
9.	OSVĚTLOVÁNÍ VNITŘNÍCH PROSTORŮ	151
9.1	Denní, umělé a združené osvětlení	152
9.2	Nejdůležitější zásady osvětlování	159
9.2.1	Hladiny jasů a osvětleností	160
9.2.2	Rozložení jasů a rovnoměrnost osvětlenosti v zorném poli	166
9.2.3	Oslnění a jeho hodnocení	169
9.2.4	Jakost podání barev	175
9.2.5	Směrovost a stínivost osvětlení	177
9.2.6	Stálost osvětlení	180
9.2.7	Hospodárnost osvětlení	181
9.3	Druhy osvětlení a osvětlovací soustavy	181
9.4	Výběr světelných zdrojů, volba svítidel a jejich rozmístění ...	186
9.5	Návrh osvětlovací soustavy a světelně technický projekt	188
9.6	Údržba osvětlovacích soustav - udržovací činitel	191
9.7	K osvětlování některých typů interiérů	195

10.	OSVĚTLOVÁNÍ VENKOVNÍCH PROSTORŮ	199
10.1	Zásady pro osvětlování venkovních prostorů	199
10.2	Osvětlovací soustavy	201
10.3	Volba světelných zdrojů a svítidel	202
10.4	Postup návrhu venkovního osvětlení	203
10.5	Osvětlování komunikací	203
10.5.1	Ukazatele jakosti osvětlení komunikací	205
10.5.2	Hodnocení oslnění na komunikacích	208
10.5.3	Světelné zdroje a svítidla	211
10.5.4	Osvětlovací soustavy komunikací	211
10.5.5	Napájení, provoz a údržba osvětlení komunikací	215
10.6	Osvětlování silničních tunelů	216
10.7	Venkovní osvětlení architektur	223
10.8	Osvětlování venkovních prostranství	228
11.	PŘEDBĚŽNÝ VÝPOČET PARAMETRŮ OSVĚTLOVACÍCH SOUSTAV	233
11.1	Odhad příkonu osvětlovací soustavy	234
11.2	Toková metoda výpočtu průměrné osvětlenosti ve vnitřním prostoru	236
11.3	Střední činitel odrazu plochy	238
11.4	Ekvivalentní činitel odrazu výstupního otvoru dutiny	239
11.5	Toková metoda výpočtu průměrného jasu stropní dutiny a stěn ..	240
11.6	Určení průměrné hodnoty střední kulové osvětlenosti	242
11.7	Toková metoda výpočtu průměrné osvětlenosti komunikace	244
11.8	Toková metoda výpočtu průměrného jasu vozovky	245
12.	BODOVÁ METODA VÝPOČTU INTEGRÁLNÍCH CHARAKTERISTIK SVĚTELNÉHO POLE ..	246
12.1	Integrální charakteristiky ve světelném poli bodového zdroje .	248
12.1.1	Světelný vektor a osvětlenost v poli bodového zdroje	249
12.1.2	Střední kulová a válcová osvětlenost v poli bodového zdroje	251
12.2	Integrální charakteristiky ve světelném poli přímkového zdroje	252
12.2.1	Světelný vektor a osvětlenost v poli přímkového zdroje	255
12.2.2	Střední kulová osvětlenost v poli přímkového zdroje .	261
12.2.3	Střední válcová osvětlenost v poli přímkového zdroje	263
12.2.4	Vliv polohy kontrolního bodu	268
12.3	Integrální charakteristiky v poli plošného zdroje	269
12.4	Světelný vektor a osvětlenost v poli rovnoměrně rozptýleně svítícího plošného zdroje	272
12.5	Integrální charakteristiky v poli rotačně souměrně vyzařujícího obdélníkového zdroje	274
12.5.1	Světelný vektor a osvětlenost v poli obdélníkového zdroje	275
12.5.2	Střední kulová osvětlenost v poli obdélníkového zdroje	280
12.5.3	Střední válcová osvětlenost v poli obdélníkového zdroje	281
12.5.4	Vliv polohy kontrolního bodu	287

12.6	Integrální charakteristiky v poli kruhového zdroje	288
12.6.1	Světelný vektor a osvětlenost v poli difúzně svítícího kruhového zdroje	288
12.6.2	Případ obecněji vyzařujícího kruhového zdroje	290
13.	VÝPOČET ROZLOŽENÍ SVĚTELNÉHO TOKU	295
13.1	Výpočet rozložení toku v poli bodového zdroje	295
13.1.1	Světelný tok dopadající z bodového zdroje na obdélník kolmý ke vztažnému směru svítivosti	296
13.1.2	Světelný tok dopadající z bodového zdroje na obdélník rovnoběžný se směrem vztažné svítivosti	297
13.1.3	Metoda nekonečně dlouhých pásů	298
13.1.4	Metoda pásmových činitelů	300
13.1.5	Proužková metoda	301
13.2	Výpočet rozložení světelného toku v poli přímkového zdroje ...	303
13.2.1	Světelný tok dopadající z přímkového zdroje na pásěk rovnoběžný s osou zdroje	303
13.2.2	Metoda pásmových činitelů	305
13.3	Výpočet rozložení světelného toku v poli plošného zdroje	307
13.3.1	Světelný tok dopadající z plochy A_1 na plochu A_2	307
13.3.2	Světelný tok dopadající z obdélníku na obdélník	310
13.4	Mnohonásobné odrazy	313
13.4.1	Mnohonásobné odrazy v duté ploše s otvorem	314
13.4.2	Mnohonásobné odrazy v kvádru	316
Literatura	.....	321

